Snel internet in Drenthe

Snel internet is een belangrijk thema in onze provincie. Doordat het voor de grote aanbieders niet winstgevend is in de plattelandsgebieden glasvezel aan te leggen, zijn dorpen en organisaties genoodzaakt zelf het initiatief te nemen. De provincie Drenthe ondersteunt deze initiatieven via het breedbandplatform 'Verbind Drenthe'.

De BOKD bezocht verschillende initiatiefnemers op het gebied van glasvezel, sprak met Erica van Lente, de directeur bestuurder van het Breedbandplatform Verbind Drenthe en met gedeputeerde Henk Jumelet.

Tot dusver zijn er ruim dertig glasvezel-initiatieven in Drenthe. Van 'de schop al in de grond' (de Kop Breed, Noord Drenthe en Eco Oostermoer) tot 'weten dat er voldoende belangstelling is' (Midden-Drenthe en de Wolden) en vele groepjes overleggende starters, al dan niet vanuit dorpsbelangenverenigingen.

De Kop Breed, Sterk Midden-Drenthe, ECO Oostermoer, de Wolden, Westerveld... De koplopers in de glasvezelinitiatieven. Ze zijn het allemaal eens: het is jammer dat je het als burgers zelf moet doen, het kost enorm veel tijd en energie en het is eigenlijk een materie waar je als goedwillende vrijwilliger moeilijk deskundig in wordt. Toch lijken bewonersinitiatieven de enige weg naar snel internet in de plattelandsgebieden te zijn.

Is glasvezel nodig?

In de kernen is de internetverbinding meestal nog wel op een goed niveau doordat er kabel is, maar in de buitengebieden is de voorziening vaak echt beneden peil. Met name ondernemers waaronder boerenbedrijven, kunnen hun gegevens niet goed up- en downloaden door de slechte kwaliteit van hun internetverbinding. In de kernen waar kabel is, is op dit moment glasvezel niet noodzakelijk. Wil je de aanleg rendabel maken en aantrekkelijk voor aannemers een aanbieders, dan heb je schaalgrootte nodig en daardoor eigenlijk ook de kernen.

Het internetgebruik is de laatste jaren enorm toegenomen. Waar zo'n vijf jaar geleden misschien één apparaat per huishouden gebruik maakte van internet, zijn nu in een gemiddeld gezin met twee kinderen vaak vier tot tien apparaten aangesloten. Laptops, tablets en telefoons, maar ook steeds vaker televisies, spelcomputers en meer... De belasting op de internetverbinding wordt nog steeds groter. Ook gezien de ontwikkelingen op onderwijsgebied en in de zorg, verwacht men in de komende vijf jaar nog een stijging van 600% in het dataverkeer. Waar dus op dit moment misschien het aanbod nog voldoende is, is de kans groot dat er over vijf jaar alsnog problemen optreden.

Hoe heeft het zo ver kunnen komen?

Internet wordt niet gezien als nutsvoorziening en daardoor vindt er geen overheidsbemoeienis plaats. Voor een internetaansluiting ben je aangewezen op de bedrijven die het aanbieden en neem je bij hen diensten af. Dit zijn commerciële organisaties, zodat ontwikkelingen met name plaatsvinden als daarmee geld te verdienen is. De aanleg van glasvezel op het platteland is relatief gezien duur, waardoor de grote aanbieders afhaken.

Wit en grijs

De gebieden met 'slecht internet' worden aangeduid als witte gebieden. Dit zijn gebieden waar geen breedbandinfrastructuur bestaat. Grijze gebieden zijn gebieden waar wel één aanbieder van breedband is. Voor de aanleg van glasvezel kunnen witte gebieden gebruik maken van overheidssteun, grijze gebieden (nog) niet. Dit heeft te maken met wet- en regelgeving van de Europese Commissie op het gebied van staatssteun aan breedbandinitiatieven en de keuzes die de provincie Drenthe hierin heeft gemaakt. Naar de mogelijkheden om dit te veranderen wordt op dit moment gekeken.

Voor meer informatie over wit en grijs zie www.verbinddrenthe.nl of bij de handreiking breedband.

Lokale initiatieven

De vier door de BOKD bezochte initiatieven pakken het allemaal op verschillende manieren aan. Afhankelijk van de beschikbare deskundigheid in de dorpen, de ideeën van de dorpelingen over hoe het er uiteindelijk uit moet zien en de keuzes die gemaakt worden op het gebied van organisatievormen. Waar de één kiest voor een coöperatie, kiest de ander voor een stichting.

Lees hier meer over het oprichten van een coöperatie of een stichting.

Werken met een bestuur, een werkgroep of met meerdere verschillende werkgroepen, alleen met 'burgers' of ook met de gemeente; de initiatieven hebben allemaal hun eigen idee over wat voor hen de beste methode is in de periode tot de aanleg, maar ook over hoe het uiteindelijk moet werken.

Wat we hier van kunnen leren is dat elk gebied eigen kenmerken heeft, eigen ideeën en dat het van omgeving en personen afhankelijk is wat 'het beste' is. Start je een initiatief, kijk dan bij de anderen en haal dat er uit wat jouw het meeste aanspreekt.

Samenwerking

Alle vier de initiatieven zijn het er over eens: je kunt het niet alleen. Los van het verwerven van alle benodigde financiële middelen, heb je medewerking van je gemeente, van de provincie én uiteraard je inwoners nodig. Alle vier de initiatieven geven aan dat het een zoektocht is hoe je start, waar je mee begint en hoe je het aanpakt. Wat heb je nodig, hoe groot maak je je gebied, is het verstandig om groot te denken of om klein te beginnen? Ook hierin maken de initiatieven verschillende keuzes en dankzij deze vier pioniers kunnen nieuwe initiatieven gemakkelijker bepalen wat voor hen de juiste keuzes zijn. Het platform Verbind Drenthe heeft met de nieuwe inrichting nu ook meer mogelijkheden tot het bieden van kennis en ondersteuning én gelukkig is er bij de provincie opnieuw geld beschikbaar gekomen om heel Drenthe te 'verglazen'.

Samenwerken kan ook met bijvoorbeeld scholen/studenten. In Midden-Drenthe zijn studenten opgeleid om huis aan huis mensen te informeren en te vragen of ze intekenen. Dit scheelt veel tijd, maar –zeggen andere initiatieven- het werkt misschien beter als dorpsgenoten en bekenden langs komen. Een keuze.

Waar krijg je mee te maken?

Voor de realisatie van glasvezel in een gebied krijg je met veel technische, financiële en juridische zaken te maken. Het oprichten van een stichting of coöperatie met bijbehorende statuten en de aandacht voor aansprakelijkheid van bestuursleden. Ook zaken als vergunningen en leges komen voorbij en als de glasvezelkabel aangelegd is, moet de exploitatie goed geregeld zijn. Hoe ga je om

met bijvoorbeeld reparaties en mogelijke schade? Wie int de contributies; doe je dat zelf of laat je het via de providers lopen?

Ook in de aanleg verschillen de initiatieven van opzet. Soms gaat de nieuwe kabel alleen naar de huizen waarvan de bewoners hebben getekend voor deelname, in andere gebieden wordt de kabel naar elk huis gelegd, maar alleen aangesloten daar waar bewoners zich aanmeldden. Om het aantrekkelijk te maken nu mee te doen, biedt een aantal initiatieven glasvezel aan zonder aansluitkosten. Mocht je later nog willen instappen, dan betaal je deze kosten wel.

Enthousiasmeren inwoners

Naast alle technische en financiële zaken is het belangrijkst om de inwoners enthousiast te maken over een glasvezelaansluiting. Het organiseren van bijeenkomsten, huis-aan-huis verstrekken van informatie en inschakelen van de media heeft bij alle vier de pioniers goed gewerkt. Uiteindelijk heb je 65% van de inwoners nodig om te kunnen starten. In de witte gebieden levert het geen enkel probleem op, maar in de grijze gebieden en de dorpen waar kabel is, zijn mensen moeilijker enthousiast te krijgen. Ze hebben een prima internetverbinding dus waarom zouden ze overstappen? Benadruk dat er een nieuw netwerk komt dat 25-30 jaar mee gaat, dat nóg veel sneller en beter internet levert en dat niet duurder is dan de huidige gemiddelde abonnementen bij de grote aanbieders.

Solidariteit is hierin het toverwoord. Als de inwoners met kabel thuis meedoen, kunnen ook de buitengebieden voorzien worden van een internetverbinding waarmee zij hun bedrijf kunnen runnen en die voorziet in een leefbaarder platteland. Je neemt misschien niet voor je eigen belang deel, maar wél voor je dorpsgenoten in het buitengebied!

Goede argumenten voor glasvezel zijn het toenemende internetgebruik en de digitale ontwikkelingen in zorg en onderwijs, maar ook dat een goed netwerk een stimulans is voor de economie, dat je een aantrekkelijke omgeving bent voor nieuw te vestigen bedrijven en dat het echt de leefbaarheid van het platteland vergroot.

Provincie en gemeenten

De provincie Drenthe stimuleert de glasvezelprojecten via het platform Verbind Drenthe. Daarnaast ondersteunt de provincie vraagbundelingsacties en kunnen initiatieven een lening afsluiten voor de aanleg. De provincie heeft ook een stimulerende rol richting de Drentse gemeenten. Ook de gemeenten moeten hun dorpen en initiatieven ondersteunen en waar mogelijk aan elkaar verbinden. Alleen door goede samenwerking tussen alle betrokkenen kunnen we er voor zorgen dat alle inwoners van Drenthe over een aantal jaren gebruik kunnen maken van een uitstekende internetvoorziening!

Haal inspiratie bij De Kop Breed, Sterk Midden Drenthe, ECO Oostermoer en Glasvezel De Wolden.